

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

Broj: 03-01-49-20-8

Podgorica, 22.03.2021. godine

Na osnovu člana 54 Zakona o sprječavanju korupcije („*Sl.list CG*“, br.53/14 i 42/17), Agencija za sprječavanje korupcije je dana 17.08.2020. godine, po službenoj dužnosti, pokrenula postupak za utvrđivanje postojanja ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, te shodno navedenom donosi:

M I Š L J E N J E

Na osnovu sprovedenog postupka koji je Agencija za sprječavanje korupcije pokrenula po službenoj dužnosti, utvrđuje se da postupak izbora v.d. direktora i prenosa ovlašćenja za rukovođenje, predstavljanje i zastupanje predsjedniku Upravnog odbora, predstavlja ugrožavanje javnog interesa u smislu člana 44 stav 2 i člana 72 Zakona o sprječavanju korupcije i može uticati na narušavanje integriteta JU Dnevnog centra za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju „Lipa“, iz Plava.

Obrazloženje

Agencija za sprječavanje korupcije je dana 17.08.2020. godine na osnovu saznanja, u skladu sa odredbom člana 54 Zakona o sprječavanju korupcije, pokrenula postupak po službenoj dužnosti o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije u JU Dnevnom centru za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju „Lipa“, iz Plava. Sumnja na postojanje ugrožavanja javnog interesa,

ustanovljena je pregledom medijskih članaka sa internet medijskog portala „CdM“ od 06.08.2020. godine. Prema navodima sadržanim u pomenutom članku vršilac dužnosti direktora Dnevnog centra postavljen je suprotno članu 13 stav I Statuta dnevnog centra, a na osnovu pisanog ovlašćenja direktorice.

ISPITNI POSTUPAK

Postupajući po službenoj dužnosti Agencija za sprječavanje korupcije je uputila zahtjev za dostavljanje izjašnjenja sa pratećom dokumentacijom od JU Dnevnog centra za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju „Lipa“, iz Plava.

Predsjednik Upravnog odbora Dnevnog centra, dr. Lj.S. uputio je dopis Agenciji dana 28.09.2020. godine, u kojem navodi da je novinski tekst imao za cilj njegovu diskreditaciju, budući da je bio na listi jedne od političkih partija kao kandidat za poslanika, te da je tekst objavljen dvije nedjelje uoči održavanja parlamentarnih izbora. U izjašnjenju se dalje navodi, da je direktorica Dnevnog centra, koja je bila spriječena za rad, ovlašćenjem br.165/20 od 01.06.2020. godine, ovlastila dr. Lješanina da koordinira radom Dnevnog centra, zastupa centar i potpisuje akta, te da, kada se za to stvore uslovi, imajući u vidu Covid pandemiju, organizuje imenovanje v.d. direktora ustanove, u skladu sa statutom.

Uz izjašnjenje, Predsjednik Upravnog odbora Dnevnog centra takođe dostavlja sljedeću dokumentaciju:

- Komunikaciju sa Institutom za javno zdravlje Crne Gore, vezano za nastavak rada dnevnih centara za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju;
- Ovlašćenje Dnevnog centra br.165/20 od 01.06.2020. godine;
- Rješenje o korišćenju porodijskog i roditeljskog odsustva br.225/20 pf od 18.08.2020. godine;
- Zapisnik sa XI sjednice Upravnog odbora Dnevnog centra br.238/20 od 18.09.2020. godine;
- Odluka o izboru v.d. direktora br.239/20 od 18.09.2020. godine;
- Odluka o naknadama članova Upravnog odbora br.240/20 od 18.09.2020. godine;
- Odluka o usvajanju predloga za izmjenu Statuta Dnevnog centra br.420/19 od 04.09.2019. godine;

- Statut Dnevnog centra od 30.09.2019. godine;

Uzimajući u obzir gore navedno Agencija za sprječavanje korupcije je dana 05.02.2021. godine uputila novi dopis predsjedniku Upravnog odbora Dnevnog centra br.03-01-49-20-4 sa Zahtjevom za dostavljanje dodatne dokumentacije vezano za dostavljanje potpunog teksta Statuta Dnevnog centra, zvaničnih podataka o radnom stažu novoizabranog v.d. direktora Dnevnog centra, R.M., te ostalu dokumentaciju koja potvrđuje da je isti izabran na mjesto v.d. direktora Dnevnog centra u skladu sa Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Postupajući po navedenom zahtjevu iz Dnevnog centra je dostavljena tražena dokumentacija, dopisom br.61/21 od 12.02.2021. godine, i to:

- Statut Dnevnog centra br.420/19 od 04.09.2019. godine;
- Odluka o usvajanju predloga za izmjenu Statuta Dnevnog centra br.420/19 od 04.09.2019. godine;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Dnevnog centra br.0301-30/12 od 26.12.2019. godine;
- Zapisnik sa XI sjednice Upravnog odbora Dnevnog centra br.238/20 od 18.09.2020. godine;
- Odluka o izboru v.d. direktora br.239/20 od 18.09.2020. godine;
- Uvjerenje o položenom stručnom ispitu br.56-1605/18-3 od 04.02.2019. godine, Reković Muhameda;
- Rješenje Ministarstva prosvjete Crne Gore UP I br.05-1-68/2 od 11.05.2015. godine, kojim se priznaje Uvjerenje o stečenom visokom obrazovanju i stručnom nazivu Diplomirani pravnik, nakon završenih studija u trajanju od četiri godine (240 ECTS) izdato na Pravnom fakultetu u Nišu, Republika Srbija;
- Potvrdu o radnom stažu v.d. direktora Dnevnog centra koju potpisuje predsjednik Upravnog odbora istog, Lj.S.

S obzirom na to da dokumentacija dostavljena dopisom Dnevnog centra br.61/21 od 12.02.2021. godine ne sadrži validne podatke o radnom stažu novoizabranog v.d. direktora Dnevnog centra, već samo potvrdu koju potpisuje predsjednik Upravnog odbora Dnevnog centra, koja nema zavodni broj niti datum, te se kao

takva ne može smatrati kao dokaz o radnom stažu, Agencija za sprječavanje korupcije je dana 26.02.2021. godine uputila novi dopis predsjedniku Upravnog odbora Dnevnog centra br.03-01-49-20-6 sa Zahtjevom za dostavljanje kopije radne knjižice novoizabranog v.d. direktora Dnevnog centra.

Postupajući po navedenom zahtjevu iz Dnevnog centra je dostavljena tražena dokumentacija, dopisom br.95/21 od 03.03.2021. godine, i to:

- Uvjerenje o diplomiranju R.M. br.498/08 od 24.12.2014. godine, izdato od strane Pravnog fakulteta, Univerzitet u Nišu;
- Kopija radne knjižice serijski br.042371, registarski br.143/2015;
- Uvjerenje o stručnom osposobljavanju JU Dnevnog centru za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju „Lipa“, Plav, br.367/16 od 18.10.2013. godine;
- Ugovor o radu br.242/18 od 25.05.2018. godine, između Dnevnog centra i R.M.

Radi pravilnog i potpunog utvrđenja činjeničnog stanja, Agencija je u ispitnom postupku provela kao dokaze gore navedenu dokumentaciju dostavljenu od strane JU Dnevnog centra za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju „Lipa“, Plav.

Uvidom u gore navedenu dokumentaciju, a naročito Statut Dnevnog centra br.420/19 od 04.09.2019. godine, utvrđeno je da se za direktora Dnevnog centra može imenovati lice koje pored opštih uslova predviđenih zakonom ispunjava uslove u vidu posjedovanja visoke stručne spreme i najmanje tri godine radnog staža na poslovima u nivou kvalifikacije obrazovanja koje se traži (član 30).

Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Dnevnog centra br.0301-30/12 od 26.12.2019. godine, utvrđeno je da se za direktora Dnevnog centra može imenovati lice koje posjeduje visoko obrazovanje u obimu od 240 (CSPK) kredita – VII/1 nivo kvalifikacije obrazovanja, tri godine radnog staža na poslovima u nivou kvalifikacije obrazovanja koje se traži i položen stručni ispit.

Uvidom u Odluku o izboru v.d. direktora br.239/20 od 18.09.2020. godine, utvrđeno je da je na XI sjednici UO Dnevnog centra, jednoglasnom odlukom

prisutnih članova donijeta odluka UO da se za v.d. direktora ustanove imenuje R.M., diplomirani pravnik.

Uvidom u Uvjerenje o položenom stručnom ispitu Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore br.56-1605/18-3 od 04.02.2019. godine, utvrđeno je da je R. M. položio stručni ispit za stručne radnike dana 28.01.2019. godine.

Uvidom u Ugovor o radu br.242/18 od 25.05.2018. godine, između Dnevnog centra i R.M., odnosno kopiju radne knjižice R.M., kao utvrđeno je da je 18.09.2020. godine, na dan donošenja Odluke o izboru v.d. direktora br.239/20, R.M. imao **2 godine 3 mjeseca i 26 dana radnog staža**. Uvidom u Uvjerenje o stručnom osposobljavanju JU Dnevnog centra za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju „Lipa“, Plav, br.367/16, utvrđeno je da je isto izdato i zavedeno na dan 18.10.2013. godine, za stručno osposobljavanje završeno u periodu od 15.01.2016. godine do 15.10.2016. godine, što izaziva sumnju u autentičnost i validnost dokumenta, te dodatno upućuje na zaključak da imenovani nije imao uslove za izbor na poziciju vršioca dužnosti direktora Dnevnog centra, u skladu sa Statutom Dnevnog centra br.420/19 od 04.09.2019. godine i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Dnevnog centra br.0301-30/12 od 26.12.2019. godine.

Uvidom u Ovlašćenje broj.165/20 od 01.06.2020.godine utvrđeno je da je direktorica JU Dnevnog centra za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju „Lipa“ iz Plava, na osnovu člana 13 Statuta Dnevnog centra, ovlastila predsjednika Upravnog odbora iste javne ustanove – doc.dr sc.med. S.Lj., da rukovodi, predstavlja i zastupa u njeno ime, u periodu od 01.06.2020. godine pa do pismenog opoziva istog od strane davalaca ovlašćenja to jest direktora JU Dnevnog centra "Lipa,, Plav.

RELEVANTNI PROPISI

Ustavom Crne Gore ("Sl.list CG" br.1/2007) je propisano:

„Crna Gora jemči i štiti prava i slobode,

Prava i slobode su nepovredivi.

Svako je obavezan da poštuje prava i slobode drugih". - član 6

„Zabranjena je svaka neposredna ili posredna diskriminacija, po bilo kom osnovu". - član 8 stav 1

"Svako ima pravo na jednaku zaštitu svojih prava i sloboda". – član 19

Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem ("Sl.list CG" br.38/12) je propisano:

„Stručno osposobljavanje, u smislu ovog zakona, je kontinuirana, programska i sistematska aktivnost za sticanje znanja, vještina i kompetencija za samostalno obavljanje poslova i radnih zadataka.

Stručno osposobljavanje obavlja se bez zasnivanja radnog odnosa, po programu osposobljavanja za određenu oblast djelatnosti, koji je donijet u skladu sa posebnim zakonima." – član 2

„Stručno osposobljavanje korisnika traje devet mjeseci i priznaje se kao radno iskustvo u trajanju od 12 mjeseci i kao uslov za polaganje odgovarajućeg stručnog ispita sa stečenim visokim obrazovanjem.

Korisnik koji nije proveo na stručnom osposobljavanju devet mjeseci ima pravo da nastavi sa stručnim osposobljavanjem kod drugog poslodavca po programu po kojem je započeo stručno osposobljavanje." – član 6

„Korisnik koji je obavio stručno osposobljavanje u trajanju od devet mjeseci ne može zasnovati radni odnos u svojstvu pripravnika.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, korisnik koji je obavio stručno osposobljavanje u trajanju od devet mjeseci može zasnovati radni odnos u svojstvu pripravnika do ispunjenja propisanih uslova u pogledu dužine trajanja pripravničkog staža radi polaganja odgovarajućeg ispita za rad u sudu, državnom tužilaštvu, advokaturi, kod javnog izvršitelja i notara." – član

**Statut JU Dnevnog centra za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju „Lipa“,
Plav, br.420/19 od 04.09.2019.godine**

„Dnevni centar predstavlja i zastupa direktor u okviru ovlašćenja utvrđenih zakonom, ovim Statutom i opštim aktima Dnevnog centra.“ – član 12

„Direktor dnevnog centra može svoja ovlašćenja u pogledu zastupanja prenijeti putem generalnog ili specijalnog punomoćja na drugog radnika Dnevnog centra. Punomoćje iz stava 1 ovog člana se daje u pisanoj formi.“ – član 13

„Radnik koji obavlja poslove po osnovu ovlašćenja dobijenih u smislu člana 13 ovog Statuta, odgovoran je za nezakonito, nesavjesno i neblagovremeno obavljanje tih poslova.“ – član 14

„Dnevni centar ima organe upravljanja i rukovođenja. Organ upravljanja je Upravni odbor, a rukovođenja Direktor.“ – član 21

„Upravni odbor ima predsjednika i dva člana. Predsjednika i članove Upravnog odbora imenuje i razriješava osnivač a čine ga: dva predstavnika osnivača i jedan predstavnik korisnika, odnosno roditelja korisnika.

Članove Upravnog odbora iz reda osnivača imenuje Skupština opštine na predlog ovlašćenog organa, odnosno subjekta samog osnivača.

Člana Upravnog osbora iz reda roditelja korisnika usluga biraju roditelji korisnika usluga većinom glasova prisutnih roditelja, na sjednici koju saziva direktor ustanove.

U Upravni odbor ne može biti izibran direktor Dnevnog centra“ – član 22

„Ako direktor nije imwnovN, Upravni odbor imenuje vršioca dužnosti direktora bez konkursa.

Ta vršioca dužnosti direktora Dnevnog centra može biti imenovano lice koje ispunjava uslove predviđene za izbor direktora.

Vršilac dućnosti ima sva prava i dužnosti direktora.

Vršilac dužnosti obavlja funkciju direktora, do imenovanja direktora Dnevnog centra, a najduže do šest mjeseci od dana njegovog imenovanja“ – član 32

Zakonom o sprječavanju korupcije (“SL list CG“ br.53/14,42/17) je propisano:

“Javni interes je materijalni i nematerijalni interes za dobro i prosperitet svih građana pod jednakim uslovima” – član 6 stav 1 tačka 1

"Ugrožavanje javnog interesa, u smislu ovog zakona, podrazumijeva povredu, propisa, etičkih pravila ili mogućnost nastanka takve povrede koja je izazvala, izaziva ili prijeti da izazove opasnost po život, zdravlje i bezbjednost ljudi i životne sredine, povredu ljudskih prava ili materijalnu i nematerijalnu štetu po državu ili pravno i fizičko lice, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna" – član 44 stav 2

"Ovlašćeni službenik dužan je da, po službenoj dužnosti, pribavi podatke i obavještenja o činjenicama koje su neophodne za vođenje postupka i odlučivanje, o kojima službenu evidenciju vode nadležni državni organi, organi državne uprave i opštine, odnosno javna preduzeća, privredna društva, ustanove ili druga pravna i fizička lica." – član 35 stav 2

"Organi, pravna i fizička lica iz stava 2 ovog člana dužni su da, u roku i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke i obavještenja, odnosno stave na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom". – član 35 stav 3

"Zviždač koji ima opravdane razloge da sumnja u ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, može podnijeti prijavu u skladu sa ovim zakonom" – član 44 stav 1

"Na osnovu sprovedenog postupka po prijavi iz člana 51 ovog zakona, Agencija sačinjava mišljenje o postojanju ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije" – član 52 stav 1

Konvencija ujedinjenih nacija protiv korupcije 2003 godine (UNCAC)

"Ciljevi ove Konvencije su:

c. Da se unaprijedi integritet, odgovornost i pravilno upravljanje javnim poslovima i javnom imovinom." – član 1

"Svaka država ugovornica, u skladu sa osnovnim načelima svog pravnog sistema, priprema i sprovodi ili vodi djelotvornu i koordiniranu politiku protiv korupcije kojom se unapređuje učešće društva i održavanju načela vladavine prava, pravilnog upravljanja javnim poslovima i javnom imovinom, integritet, transparentnost i odgovornost." – član 5

Standardi antikorupcijskih tijela (ACA standardi)

Standard 4 – integritet i objektivnost

"Integritet se može definisati kao djelovanje ili postojanje u skladu sa moralnim vrijednostima, normama i pravilima, važećim u kontekstu okvira u kojem se djeluje. U javnoj upravi, integritet se odnosi na poštenje i pouzdanost pri obavljanju službenih dužnosti, i predstavlja suprotnost korupciji ili zloupotrebi funkcije za privatne svrhe. "

ZAKLJUČAK

Nakon sprovedenog ispitnog postupka, te ocjene činjenica i okolnosti, Agencija za sprječavanje korupcije konstatuje da postupak izbora v.d. direktora i prenosa ovlašćenja za rukovođenje, predstavljanje i zastupanje predsjedniku Upravnog odbora, predstavlja ugrožavanje javnog interesa u smislu člana 44 stav 2 i člana 72 Zakona o sprječavanju korupcije i može uticati na narušavanje integriteta JU Dnevnog centra za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju „Lipa“, iz Plava.

Prema zakonskoj definiciji integritet predstavlja zakonito, nezavisno, nepristrasno, odgovorno i transparentno vršenje poslova kojim javni funkcioneri i drugi zaposleni u organu vlasti čuvaju svoj ugled i ugled organa vlasti, obezbjeđuju povjerenje građana u vršenju javnih funkcija i rad organa vlasti i otklanjaju sumnju u mogućnost nastanka i razvoja korupcije dok ugrožavanje javnog interesa podrazumijeva povredu propisa, etičkih pravila ili mogućnost nastanka takve povrede koja je izazvala, izaziva ili prijeti da izazove opasnost po život, zdravlje i bezbjednost ljudi i životne sredine, povredu ljudskih prava ili materijalnu i nematerijalnu štetu po državu ili pravno i fizičko lice, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna.

Uvidom u cjelokupnu dostavljenu dokumentaciju, naročito u dokumentaciju na osnovu koje se može cijeliti ispunjenost uslova za poziciju v.d. direktora, nesporno proizilazi da R.M. u vrijeme izbora na tu poziciju nije ispunjavao propisane uslove, odnosno nije imao 3 godine radnog staža na poslovima u nivou kvalifikacije obrazovanja koja se traži, kako je to propisano Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Dnevnog centra, već je imao 2 godine 3 mjeseca i 26 dana radnog staža. Takođe, u odnosu na dostavljenu potvrdu koju potpisuje predsjednik Upravnog odbora Dnevnog centra Prim.doc.sc.med dr S.Lj., a koja nema zavodni broj niti datum, konstatuje se da njena sadržina ne odgovara činjeničnom stanju iz dostavljene dokumentacije, obzirom da je R.M. u periodu od 15.1.-15.10.2016 godine bio na stručnom osposobljavanju u JU Dnevnom centru za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju „Lipa“, Plav, te da se navedeno osposobljavanje u smislu člana 2 Zakona o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem, obavlja bez zasnivanja radnog odnosa, pa u vezi sa tim navedeni period proveden na

osposobljavanju se nije mogao tretirati kao radni staž već se ono priznaje se kao radno iskustvo u trajanju od 12 mjeseci i kao uslov za polaganje odgovarajućeg stručnog ispita sa stečenim visokim obrazovanjem.

U odnosu na postupak prenosa ovlašćenja za rukovođenje, predstavljanje i zastupanje JU Dnevnog centra predsjedniku Upravnog odbora Prim.doc.sc.med dr S.Lj., od strane direktorice mr J.K., može se konstatovati da je akt – dato Ovlašćenje broj: 165/20 suprotan normama Statuta, koje na jasan način propisuju kome Direktor centra može prenijeti svoja ovlašćenja u pogledu zastupanja, a takođe su jasno definisane nadležnosti Upravnog odbora, kao organa upravljanja i Direktora, kao organa rukovođenja. Datim ovlašćenjem, u jednom licu - predsjedniku Upravnog odbora, sublimirale su se nadležnosti oba organa dnevnog centra, a koja situacija je trajala od 1.6.-18.9.2020 godine, odnosno do izbora v.d. direktora R.M.

Agencija za sprječavanje korupcije djeluje preventivno u borbi protiv korupcije u svim oblastima, i svrha davanja mišljenja o ugrožavanju javnog interesa jeste stvaranje pozitivnog uticaja na dosljednu primjenu zakona i etičkih standarda i principa, te s tim u vezi daje sljedeće preporuke:

I Da prilikom izbora vršioca dužnosti direktora Dnevnog centra dosljedno poštuju pozitivnopravne propise na način koji ne izaziva sumnju u postojanje korupcijskih rizika i ne dovodi u pitanje integritet institucije.

II Da se u svim budućim slučajevima koji se odnose na prenos ovlašćenja za rukovođenje, predstavljanje i zastupanje institucije, striktno pridržavaju normi kojima su uređena ta pitanja.

Obavezuje se JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju „Lipa“, iz Plava da, u skladu sa članom 53 Zakona o sprječavanju korupcije, u roku od 30 dana od dana prijema ovog Mišljenja, dostavi Izvještaj o preduzetim radnjama u odnosu na navedene preporuke.

 DIREKTORICA
Jelena Perović
EAOI E